

ACC. N:R. M. 8030:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppskriften för Twillingen sid 15 1

Bergtagen -4-16

Spökhunder -4-4.

ACC. N:R. M. 8030:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

2 ARKIV

Ennisse.

I Björkered i Knäred bodde en man, som kallades Toringen, och han var ofantligt snål och sparsam. Han skulle en gång fästa sig en diäng, och denne kom blottan Tolv julaftonsnatten. Gubben sade då: "Bevare mig Gud för dig!" Sedan har det aldrig velat räcka till på den gården.

Goenisse.

En person hade tagit sig på att
tröska säden för en bonde. Men blev
mycket tröttnad och arbetade, tog det inte
något i ladan. Då fick han ett
råd av en annan, att han skulle
taga säd, så att han på ett ställe
i ladan kom till botten. Det gjorde
han och sedan gick arbetet fort. På
ett ställe kunde en bonde föda
åtta, nio fjärsalen och i vanliga
fall kunde stället endast föda fyra
eller fem. Men så drog goenisse till
borden.

Goenisse.

En gång kom goenisse till
Knäred från ställborna. Knäborna
behöfde väl hans hjälp, tyckte han.
Han tappade 18 lass på Uddereds
tier, sådes det.

Späckhunder.

Orker om Trälshult säg min bror, säger berättaren,
två mycket stora hunder den ene svart och
den andre vit de sprango över landsvägen framför
 honom. Då han kom till platsen, där hundarna
gick över vägen, stannade upsteln och han kom ej
längre. Han steg då en cykel och försökte tre
gångar att uphå på platsen. Men det gick inte.
Han sade då: "Nag i Suds namn skall jag väl
kunna komma fram" Då gick det. Hunden var
fullt nyheter och allt är sant, säger berättaren.

Goenisse.

5

"Signe vid Grunden" mötte en gång goenisse. Denne kom då släpa-
de med sin strä efter sig. Hon blev
så sjuk efter denna syn, att man
trodde att hon skulle dö.

Twillingoxar draga ^{upp} (klyphlocka).

En klyphlocka i Knäud flög till Knä-
uds sjö, ty man hade ej invigt klokan.
En par twillingoxar skulle uppfödas med
enbart stömjölk och dessa skulle kunna dra
upp klokan. Men fick på inga veckor ge
kabrarna något vatten. Pigan på stället fick
en gång för sig att ge den ene av kabrar-
na lite vatten. När de blevo stora försökte
man att dra upp klokan. Men det skeddde i tjön
och så: "Ha, ha där ligger "varnhalan"! Den
andre kabren klarade sig om en orkade ej ensam dra upp kloc-

ACC. N:R. M. 8030:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsnuan.

Min svärfar i Vångadal såg
en gång skogsnuan. Han tyckte,
än det var en väldigt vacker
dam. Det var nästan fummle-
byen, som han såg henne.

Vättarna

Man talade om vättarna, men
det var ej något särskilt, säger berättaren

Odens jakt

Odens jakt kände berättaren ej till.

ACC. NR. M. 8030:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsruan.

En person gick och "ottade"
kreatur i Vångadal och då en
gumma - skogsruan - kom förbi,
tillfrågades hon vad klockan var.
Gumman sade: "Klockan var tre då
jag var i Parken!" Parken var en byg-
gintill, i Knäreds socken. Efteråt föll den,
som gick och "ottade", omkull gång på
gång. Sedan hon sagt något, som skyd-
dats mot skogsruan, kunde hon stå
på benen igen.

7

ACC. N:R. M. 8030:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogsruen.

Farmor såg skogsruen en gång,
då hon skulle trämta kreaturen i vår
skog. Det var ett grannt fruntim-
mer, som beaktill var ihälig.

Maran

Folk kunde aut ha ont av maran
men såte man traskorna med trälar-
na mot sängen, kunde man fri sig.
Maran gick även på hästar.

ACC. N:R. M. 8030:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Spöke

Vid en sjö, som kallades Svarta
sjön spökhade det. En gång när en
personer fiske på en söndag i sjön drog
det till i metspät och stäppte sedan
därpå drog det igen och sedan skrat-
lade det. Det var för att personen fis-
kade om söndagen.

ACC. N:R. M. 8030:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svarta sjön.

Det brukade alltid dāne i Sver-
ta sjön. Om man sköt i sjön dānade det
vāldigt och ju mer man sköt dess
vāre dānade det. Man trodde, att
det fanns trolltyg där.

10

ACC. N:R. M. 8030 : //

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Näcken.

En gång när en person i Knäud,
kallad Kassa Nils, skulle gå till dans-
banan i Körsveka i Knäud, hörde han,
när han kom vid Svarta sjön, hur näcken
spelade. Han hörde sig dens dans näcken
spelade och då han kom fram till
dansbanan, spelade han denna för
folket. Det var en polka och man
brukade kalla denna dans "Kassa
Nilsa dans i Körsveka."

//

ACC. N.R. M. 8030:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skattsågen

12
I Krokån ovanför Kårsveha i
Knäred sade man, att det skulle fin-
nas en pengaskrin, en kist eller
något sådant. Byborna gick dit
och skulle draga upp det, men de
såg det som om hela Kårsveha
brann. Man stegadade hem men inget
enting brände, men när man kom
till baka, hade skatten spuntit.

ACC. NR. M. 8030:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skattsågen.

När en hästare gick och högg vass
i Krakån, såkade han trampa i en
pengatittel, som enligt sägen skulle
finnas där. Han var förtia kvick
att söka dra upp skatten. Men när
han just fått upp den, såde han i glädje
över att det lyckats: "Så nu har jag
den uppe!" Då förvann skatten och
sedan har ingen sett den.

13

ACC. NR. M. 8030:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Njälkhare

När den körd skall i Putsered
i Knäreds socken sköt en person, Nils
Jeppsson, en njälkhare. Då han gick
och tittade på den, var det en strum
pa med tre strumpstickor. Man kan
ej skjuta en njälkhare utan med
silverkula och Nils Jeppsson tof en
bit av sin silverklorkkedja, när
han sköt haren. Efteråt kom där
ut en quinnas och skatide på
honon.

14

Tvillingar.

Tvillingar kunde ej några klo-
ka förhålla. En gång skulle Kloka
Stina bota en man. Hon skulle
då ha något som den juke sov
på. Då hon ej lyckades bota honom,
begrep hon, att han var en tvilling
och sa åt: "Det är ju en tvilling
och det går ej att göra något vid
en sådan."

Bergslagen.

Uppre i Fagerdalen finnes det en berg, som
kallas Trallsberg, det ligger på väst ägren, där
vi bodde där, säger berättaren. I Fagerdalen
finnes det tre gårdar och en flicka
från varje gård skulle gå och hämta
kreatur. I skogen där intill finnes stora
markområden och där gick de gås en
stycke i skogen, delades de åt. De ropade
sedan på varandra, för att de skulle få
följa hem, men här det var, så kom
inte den ena flickan hem. Man skicka-
de de bud och sökte efter henne, men
man fann henne ändå inte. Tre
eller fjärde dagen hittade man henne.
En gammal, som var lite trallkunnig,
sade, att man skulle med en yxa berg
ga lite grann is en blänning, som

ACC. N:R. M. 8030:17.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

17 —

tillhört den flichen, som förtvunnit, Jella
gjorde man och då man efteråt sökte
henne, fann man vid Trallaberghemmet.
"Är du hungrig?" frågade man henne.
"Hungrig," svarade hon, "det är ju bara en
halvtimme sen jag var hemma."

— Jag tala med dem, som gingo
skuggig och de ha berättat det, slutar
berättaren.